

Raadsstuk

Onderwerp: wijziging Monumentenverordening 2006

Reg.nummer: 2009 / 169170

1. Inleiding

Met dit wijzigingsvoorstel wordt vooral beoogd de termijnen voor besluiten op aanvragen voor een monumentenvergunning te verkorten en daarmee een knelpunt in de samenloop van termijnen voor een bouwvergunning en monumentenvergunning op te heffen voor de eigenaren van gemeentelijke monumenten en voor de gemeente zelf. Tevens wordt op verzoek van de commissie Ontwikkeling een spoedprocedure ingevoerd om dreigende aantasting van monumentale waarden waarbij er nog geen aanwijzing heeft plaatsgevonden tegen te gaan.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De verordening tot wijziging van de Monumentenverordening 2006 vast te stellen
2. Te bepalen dat deze verordening in werking treedt de dag na publicatie

3. Beoogd resultaat

Met deze wijziging wordt beoogd de afhandelingstermijnen voor monumentenvergunningen te verkorten. Hiermee worden de administratieve lasten verminderd en kunnen procedures worden versneld. Daarnaast kunnen bouwvergunning en monumentenvergunning binnen dezelfde termijn worden verleend waardoor de situatie dat een bouwvergunning moet worden geweigerd, omdat er nog geen monumentenvergunning is afgegeven kan worden voorkomen. Het gaat om twee aanpassingen. Enerzijds het opnemen van de mogelijkheid om vrijstelling van de vergunningplicht te verlenen onder nader te stellen regels. Anderzijds door het verkorten van de beslistermijn op aanvragen van vergunningen. Bovendien wordt het met een spoedprocedure mogelijk om te voorkomen dat nog niet beschermde monumentale waarden worden aangetast.

4. Argumenten

spoedprocedure aanwijzing monumenten

In de praktijk blijkt dat het in enkele individuele gevallen voorkomt dat toekomstig monumenten, panden en/of objecten, worden bedreigd met sloop of verbouwingen waardoor op korte termijn cultuurhistorische waarden verloren dreigen te gaan. Vanuit de bouwregelgeving kan een sloop- of bouwvergunning niet geweigerd worden als er zich geen wettelijke weigeringsgronden voordoen.

Door het opnemen van de spoedprocedure in de Monumentenverordening kan er in specifieke gevallen gemotiveerd versneld worden aangewezen. Hierbij is sprake van maatwerk doordat specifiek moet worden gemotiveerd waarom in dat concrete geval de spoedprocedure aanwijzing wordt toegepast. Er kan op deze wijze op maat versneld worden aangewezen, naast het lopende aanwijzingsproject om 700 objecten aan te wijzen. Een voorbescherming van alle aan te wijzen panden op het moment dat het conceptbesluit wordt genomen, zal naar verwachting leiden tot een stroom van voorlopige voorzieningen, wat veel onnodige extra procedures bij de rechtbank oplevert. Deze spoedprocedure wordt opgenomen in het nieuw toe te voegen artikel 3a.

wijziging monumentenvergunning

Gezien het grote aantal panden in Haarlem dat tot gemeentelijk monument is verklaard, of op de nominatie staat om tot gemeentelijk monument te worden verklaard is het van belang het aanpassen van die monumenten en het restaureren daarvan efficiënt te kunnen regelen. De artikelen 10, 11 en 12 van de Monumentenverordening 2006 en de toelichting daarop worden daartoe aangepast.

In artikel 10 wordt de mogelijkheid opgenomen om onder door het college te bepalen nadere regels aanpassingen vrij te stellen van de vergunningplicht. Deze mogelijkheid is ook in de modelverordening van de VNG opgenomen. Het huidige artikel 11 (Aanvraag en voorbereiding besluit) van de Monumentenverordening 2006 verklaart de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV-procedure) volgens afdeling 3.4 Awb van toepassing. Dit betekent onder andere dat het ontwerp besluit op de aanvraag om monumentenvergunning zes weken ter inzage moet worden gelegd. In de praktijk neemt bij een aanvraag om gemeentelijke monumentenvergunning het maken van de plananalyse, het verwerken van eventuele opmerkingen, het ter visie leggen van het bouwplan en het eventueel behandelen en verwerken van zienswijzen meer dan twaalf weken in beslag (ongeveer 4 maanden).

Indien de aanvraag om bouw- en monumentenvergunning tegelijkertijd worden ingediend start voor beide aanvragen de beslistermijn. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om bouwvergunning, betreffende een monument, moet ook een aanvraag om monumentenvergunning zijn ingediend. De beslistermijn voor de monumentaanvraag is maximaal zes maanden (artikel 12, lid 3 Monumentenverordening 2006). Voor de bouwaanvraag is beslistermijn in geval van een lichte bouwaanvraag zes weken en in geval van een reguliere bouwaanvraag twaalf weken met eenmalige verdagingsmogelijkheid van zes weken. Op grond van artikel 44 van de Woningwet dient de bouwvergunning te worden geweigerd indien de (gemeentelijke) monumentenvergunning niet is verleend. Besluiten op bouwaanvragen moeten (op grond van artikel 54 van de Woningwet) worden aangehouden indien het bouwplan een rijksmonument betreft. Voor besluiten op bouwaanvragen voor gemeentelijke monumenten is geen aanhoudingsgrond aanwezig.

Uit het bovenstaande blijkt dat de samenloop van de bouw- en (gemeentelijke) monumentaanvraag een knelpunt in de beslistermijn oplevert. Een oplossing hiervoor is het schrappen van de aanwijzing van de UOV-procedure in de Monumentenverordening 2006. Dit heeft als voordeel dat de beslistermijn voor de monumentenvergunning kan worden ingekort (gelijk aan de beslistermijn op een lichte bouwaanvraag of een reguliere bouwaanvraag conform de Woningwet). Met als gevolg dat de bouwvergunning niet hoeft te worden geweigerd vanwege het ontbreken van een monumentenvergunning.

Daarnaast worden de aanhoudingsmogelijkheden voor beslissen op aanvraag bouwvergunning in de verordening opgenomen voor de beslissing op de monumentenvergunning. Hierdoor ontstaat er één beslistmoment waarop een

aanvrager al dan niet toestemming krijgt om een gemeentelijk monument te verbouwen.

Toepassing procedureverordening planschade

Artikel 16 wordt aangepast vanwege de verwijzing naar de van toepassing zijnde procedureverordening planschade. Dit is een technische wijziging.

5. Kanttekeningen

Een nadeel van het schrappen van de UOV kan zijn dat derde belanghebbenden niet vooraf zienswijzen kunnen indienen, maar pas na vergunningverlening bezwaar tegen het besluit kunnen aantekenen.

Wij zijn van mening dat de voordelen van het gelijktrekken van de beslistermijnen zwaarder wegen dan het nadeel van het schrappen van de zienswijzprocedure; immers, de mogelijkheid van bezwaar en beroep blijft in stand en er mag geen gebruik worden gemaakt van de vergunning tot de beroepstermijn is verstreken, of totdat op het beroep is beslist (art. 12 lid 4 Monumentenverordening 2006 oud – art. 12 lid 6 Monumentenverordening 2006 nieuw).

Bij de te volgen spoedprocedure tot aanwijzing van een gemeentelijk monument zal zeer zorgvuldig gemotiveerd moeten worden waarom het bestuur in dat specifieke geval de spoedaanwijzing toepast, omdat de gemeente anders kans loopt door de rechter te worden gecorrigeerd.

6. Uitvoering

De uitvoering van dit besluit wordt door het college ter hand genomen. De Raad wordt betrokken bij het vaststellen van de nadere regels die de vrijstelling van de vergunningsplicht mogelijk maken.

7. Bijlagen

Bijlage A (tekst van de wijzigingsverordening) wordt met het raadsstuk meegezonden. De overige stukken, waaronder de Bijlage B, met daarin de oude en nieuwe teksten van de artikelen zijn digitaal te raadplegen.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

3. De verordening tot wijziging van de Monumentenverordening 2006 vast te stellen
4. Te bepalen dat deze verordening in werking treedt de dag na publicatie

Gedaan in de vergadering van ... .. (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Bijlage A

Verordening tot wijziging van de Monumentenverordening 2006

Artikel I. Wijziging van de Monumentenverordening 2006

A.

De tweede volzin van het derde lid van artikel 3 komt te vervallen.

B.

Na artikel 3 wordt een artikel 3a tussengevoegd dat luidt als volgt:

Artikel 3a spoedprocedure tot aanwijzing gemeentelijk monument

1. In een, naar het oordeel van het college, uitzonderlijk geval kan het college direct tot aanwijzing van een gemeentelijk monument besluiten, indien er sprake is van spoedeisend belang.
2. Het derde en vijfde lid van artikel 3 zijn in dat geval niet van toepassing.

C.

De tekst van artikel 10 wordt genummerd als lid 1 en er wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

2. Het verbod is niet van toepassing als de werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig door het college te stellen nadere regels.

D.

Artikel 11 komt als volgt te luiden:

Artikel 11 Aanvraag

Een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 10 wordt door middel van het daartoe door het college verstrekte aanvraagformulier ingediend bij het college.

E.

Artikel 12 komt als volgt te luiden:

Artikel 12 Termijnen advies en besluit op de aanvraag

1. Het college zendt na plananalyse een afschrift van de ontvankelijke aanvraag door voor advies naar de Commissie Welstand en Monumenten.
2. De Commissie Welstand en Monumenten brengt binnen vier weken na ontvangst van de adviesvraag schriftelijk advies uit aan het college.
3. De vergunning wordt geacht te zijn verleend indien het college:
  - a. niet beslist binnen zes weken in geval het een aanvraag betreft die betrekking heeft op een licht bouwvergunningplichtig bouwwerk als bedoeld in de Woningwet;
  - b. niet beslist binnen twaalf weken in geval het een aanvraag betreft die betrekking heeft op een regulier bouwvergunningplichtig bouwwerk als bedoeld in de Woningwet.
4. Het college kan de in het derde lid onder b bedoelde termijn met zes weken verdagen.
5. Het college kan de aanvraag aanhouden indien:
  - a. de aanvraag betrekking heeft op een bouwwerk waarvoor op de aanvraag voor een bouwvergunning de situatie als bedoeld in het derde lid tweede volzin van artikel 46 Woningwet van toepassing is.
  - b. de aanvraag betrekking heeft op een bouwwerk waarvoor op de beslissing op de aanvraag voor een bouwvergunning op grond van bepalingen van de Woningwet wordt aangehouden.
6. De werking van de vergunning wordt opgeschort totdat de bezwaar- of beroepstermijn is verstreken of, indien bezwaar op beroep is ingesteld, daar op is beslist. De vergunninghouder kan de

voorzieningenrechter van de rechtbank, onderscheidenlijk de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verzoeken de opschorting op te heffen.

F.

Het tweede lid van artikel 16 (Schadevergoeding) komt als volgt te luiden.

2. Voor de behandeling van het verzoek als bedoeld in het eerste lid zijn de bepalingen van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 van toepassing.

G.

Aan artikel 20 (Overgangsbepalingen) wordt een lid 3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

3. Aanvragen voor een vergunning als bedoeld in artikel 10 die zijn ingediend voor de datum van inwerkingtreding van de Verordening tot wijziging van de Monumentenverordening 2006 worden afgehandeld overeenkomstig de tekst van deze Verordening zoals die luidde voor die datum.

Artikel II. Wijziging van de Toelichting op de Monumentenverordening 2006

A.

In de toelichting op artikel 3 lid 1 komt de één na laatste volzin als volgt te luiden:

“Verwezen wordt naar de spoedprocedure volgens artikel 3a.”

B.

Na de laatste zin in de toelichting op artikel 3 lid 3 wordt de volgende volzin toegevoegd:

“Dan wordt de spoedprocedure overeenkomstig artikel 3a gevolgd.”

C.

De toelichting op artikel 3a komt als volgt te luiden:

Artikel 3a spoedprocedure tot aanwijzing gemeentelijk monument

De spoedprocedure kan in situaties, welke ernstige gevolgen hebben voor de monumentale waarden van het betreffende object, bewerkstelligen dat binnen korte tijd de verbodsbepalingen van de verordening van toepassing zijn door versnelde aanwijzing van het pand als beschermd gemeentelijk monument.

Hierbij moet er sprake zijn van directe dreiging van het verloren gaan van cultuurhistorische waarden door sloop of verbouw. Dit kan blijken doordat er sloop- en/of bouwvergunningen zijn aangevraagd. Ook kan er sprake zijn van illegale sloop- en bouwactiviteiten, waardoor het noodzakelijk is de spoedprocedure in te zetten om erger te voorkomen.

Als deze spoedprocedure wordt gehanteerd dan zal op basis van zwaarwichtige redenen aan de burger uitgelegd moeten kunnen worden waarom de procedure is gevolgd. Het college is het bevoegd gezag om de spoedprocedure in te zetten.

D

De toelichting op artikel 10 komt als volgt te luiden:

Artikel 10 Vergunning

Het tweede lid van artikel 10 biedt de mogelijkheid om vrijstelling van de vergunningplicht in te voeren voor bepaalde door het college nader te bepalen gevallen. Deze mogelijkheid is opgenomen om het voor eigenaren makkelijker te maken om eenvoudige wijzigingen, waarbij de monumentale waarden van het bouwwerk niet in het geding zijn, door te voeren.

De nadere regels kunnen zowel betrekking hebben op de gevallen waarin er een vrijstellign wordt gegeven als op de procedure die gevolgd moet worden om tot vrijstelling te kunnen komen.

E.

De toelichting op artikel 11 komt als volgt te luiden:

Artikel 11

Voor de vlotte afhandeling van de vergunningaanvraag is gebruik van het aanvraagformulier voorgeschreven.

Van de in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde bevoegdheid om de aanvraag wegens onvolledigheid niet te behandelen, kan slechts gebruik worden gemaakt indien de aanvrager binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen. De door het college ingevolge dat artikel te stellen termijn bedraagt ten hoogste vier weken. De te stellen termijn van vier weken ten behoeve van aanvulling van de aanvraag correspondeert met het bepaalde in de Woningwet voor soortgelijke gevallen.

Volgens de bepalingen van de Awb kan het college ten behoeve van de besluitvorming elke informatie vragen die het nodig acht voor besluitvorming. Om inzicht te krijgen in de cultuurhistorische waarde van het monument of bedreiging daarvan zal vaak specifieke informatie gewenst zijn, zoals bouwhistorische gegevens. Het college vermeldt daarbij dat het bouwhistorische onderzoek door een ter zake deskundige moet worden uitgevoerd. De gemeente kan verzoeken aan te geven welke persoon of instantie gevraagd zal worden het onderzoek te verrichten om te kunnen bepalen of deze voldoende gekwalificeerd wordt geacht.

F.

De toelichting op artikel 12 komt als volgt te luiden:

Artikel 12

Lid 1

Een ontvankelijke aanvraag kan niet onverwijld worden doorgezonden voor advies naar de Commissie Welstand en Monumenten. Vanwege het unieke karakter van het monument is ambtelijke voorbereidingstijd nodig voor plananalyse en mogelijk voor waardestelling.

Lid 2

Vanwege de kortere beslistermijn is ook de termijn voor advies door de Commissie ingekort. Wanneer de Commissie Welstand en Monumenten niet tijdig kan adviseren, kan het college besluiten zonder advies een beslissing te nemen of besluiten om het later uitgebrachte advies toch in hun overwegingen te betrekken.

Lid 3

Met de termijn voor behandeling van aanvragen is aangesloten bij de termijnen die gelden voor bouwvergunningen. Bij niet tijdig beslissen wordt de vergunning rechtens verleend. Voor gemeentelijke monumenten bestaat geen aanhoudingsmogelijkheid op grond van de Woningwet. Dit leidt tot ongewenste situaties, waarbij op een monumentenvergunningaanvraag beslist moet worden terwijl de bouwvergunning nog aangehouden wordt. Door in de verordening de aanhoudingsplicht te koppelen aan de regeling in de Woningwet wordt deze ongewenste situatie voorkomen.

Lid 4

Zie lid 3. Voor complexe aanvragen (sommige reguliere bouwvergunningsplichtige bouwwerken) kan de beoordelingstermijn krap zijn. Voor die gevallen een verdagingsmogelijkheid in dit artikellid opgenomen van zes weken.

Lid 5

Zie onder lid 3. Als er vergunning is aangevraagd voor een bouwwerk waarvoor een ontheffing Wro of een aanhoudingsplicht op grond van de Woningwet aan de orde is, kan het college besluiten ook de aanvraag voor de monumentenvergunning aan te houden. Hierbij is geen expliciete termijn genoemd. In de praktijk zal de termijn gelijklopen als die van de ontheffing, of de aangehouden bouwvergunning.

Lid 6

De opschortende werking voorkomt dat werkzaamheden worden gestart die de oude staat voorgoed verloren doen gaan.

Tegen het definitieve besluit is beroep mogelijk voor de aanvrager en belanghebbenden die tijdig een zienswijze naar voren hebben gebracht of voor belanghebbenden die een goede reden hebben gehad geen zienswijzen in te brengen (Awb art 6:13).

G.

Artikel 16

Eventuele schade treedt pas op als voor bepaalde activiteiten geen of niet de gewenste vergunning is verleend. De aanwijzing op zich zal in principe niets veranderen voor wat betreft het gebruik van het monument. Daarom is het aanwijzen, wijzigen of intrekken van de aanwijzing niet opgenomen in dit artikel. Voor het besluiten over toekenning van een schadevergoeding is de Procedureverordening van toepassing die ook geldt voor planschade ingeval van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Gedaan in de vergadering van .... (in te vullen door griffie)

De griffier

De voorzitter

Bijlage B bij raadsvoorstel wijziging Monumentenverordening 2006

Hieronder is de tekst van de betreffende artikelen van de verordening zoals deze nu luidt weergegeven plus de tekst van de artikelen zoals deze luidt na inwerkingtreding van de wijzigingsverordening.

Nu:

Artikel 3 De aanwijzing als gemeentelijk monument

1. Het college kan, al dan niet op aanvraag, een monument aanwijzen als gemeentelijk monument.
2. Een aanvraag om aanwijzing vermeldt de kadastrale aanduiding en zakelijke gerechtigden en vermeldt het vermeende belang in deze van belanghebbende. Het verzoek gaat vergezeld van een omschrijving van de bijzondere historische waarden van de zaak, ook in relatie tot zijn omgeving, en relevante foto's.
3. Voordat het college over de aanwijzing een besluit neemt, vraagt het advies aan de Commissie Welstand en Monumenten. In een, naar het oordeel van het college, uitzonderlijk geval kan het vragen om advies achterwege blijven, indien er sprake is van spoedeisend belang.
4. Het besluit van het college bevat een omschrijving van de (cultuur-)historische waarden van de betreffende zaak.
5. Op de voorbereiding van een aanwijzingsbesluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, met dien verstande dat het college het ontwerpbesluit ter inzage legt na ontvangst van het advies, bedoeld in het derde lid.
6. De aanwijzing kan geen monument betreffen dat is aangewezen op grond van artikel 3 van Monumentenwet 1988 of op grond van artikel 3 van de Provinciale Monumentenverordening 1996.
7. Het college brengt de raad in kennis van het besluit over de aanwijzing van een gemeentelijk monument.
8. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 3 van de Monumentenwet 1988 of aan artikel 3 van de Provinciale Monumentenverordening 1996 voor een zaak die de status van gemeentelijk monument reeds bezit, vervalt de aanwijzing als gemeentelijke monument en wordt hiervan in het register melding gemaakt en doorgehaald.

Straks:

Artikel 3 De aanwijzing als gemeentelijk monument

1. Het college kan, al dan niet op aanvraag, een monument aanwijzen als gemeentelijk monument.
2. Een aanvraag om aanwijzing vermeldt de kadastrale aanduiding en zakelijke gerechtigden en vermeldt het vermeende belang in deze van belanghebbende. Het verzoek gaat vergezeld van een omschrijving van de bijzondere historische waarden van de zaak, ook in relatie tot zijn omgeving, en relevante foto's.
3. Voordat het college over de aanwijzing een besluit neemt, vraagt het advies aan de Commissie Welstand en Monumenten.
4. Het besluit van het college bevat een omschrijving van de (cultuur-)historische waarden van de betreffende zaak.
5. Op de voorbereiding van een aanwijzingsbesluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, met dien verstande dat het college het ontwerpbesluit ter inzage legt na ontvangst van het advies, bedoeld in het derde lid.
6. De aanwijzing kan geen monument betreffen dat is aangewezen op grond van artikel 3 van Monumentenwet 1988 of op grond van artikel 3 van de Provinciale Monumentenverordening 1996.
7. Het college brengt de raad in kennis van het besluit over de aanwijzing van een gemeentelijk monument.
8. Indien toepassing wordt gegeven aan artikel 3 van de Monumentenwet 1988 of aan artikel 3 van de Provinciale Monumentenverordening 1996 voor een zaak die de status van gemeentelijk monument reeds bezit, vervalt de aanwijzing als gemeentelijke monument en wordt hiervan in het register melding gemaakt en doorgehaald.

Straks:*Artikel 3a spoedprocedure tot aanwijzing gemeentelijk monument*

1. In een, naar het oordeel van het college, uitzonderlijk geval kan het college direct tot aanwijzing van een gemeentelijk monument besluiten, indien er sprake is van spoedeisend belang.
2. Het derde en vijfde lid van artikel 3 zijn in dat geval niet van toepassing.

Nu:*Artikel 10 Vergunning*

Het is verboden zonder vergunning van het college of in strijd met bij de vergunning gestelde voorschriften:

- a. een gemeentelijk monument, of een gedeelte daarvan, af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
- b. een gemeentelijk monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

Straks:*Artikel 10 Vergunning*

1. Het is verboden zonder vergunning van het college of in strijd met bij de vergunning gestelde voorschriften:

- a. een gemeentelijk monument, of een gedeelte daarvan, af te breken, te verstoren, te verplaatsen of in enig opzicht te wijzigen;
- b. een gemeentelijk monument te herstellen, te gebruiken of te laten gebruiken op een dusdanige wijze, dat het wordt ontsierd of in gevaar gebracht.

2. Het verbod is niet van toepassing als de werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig door het college te stellen nadere regels.

Nu:*Artikel 11 Aanvraag en voorbereiding besluit*

1. Een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 10 wordt door middel van het daartoe door het college verstrekte aanvraagformulier ingediend bij het college.
2. Op de voorbereiding van een besluit op een aanvraag om vergunning is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing, met dien verstande dat het college het ontwerpbesluit ter inzage legt na ontvangst van het advies, bedoeld in artikel 12, tweede lid.
3. Van het ontwerpbesluit wordt op de gebruikelijke wijze kennisgegeven, waarbij mededeling wordt gedaan van de mogelijkheid om binnen een termijn van zes weken zienswijzen naar voren te brengen.

Straks:*Artikel 11 Aanvraag*

Een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 10 wordt door middel van het daartoe door het college verstrekte aanvraagformulier ingediend bij het college.

Nu:*Artikel 12 Termijnen advies en besluit op de aanvraag*

1. Het college zendt na plananalyse een afschrift van de ontvankelijke aanvraag door voor advies naar de Commissie Welstand en Monumenten.
2. De Commissie Welstand en Monumenten brengt binnen zes weken na ontvangst van de adviesvraag schriftelijk advies uit aan het college.
3. Indien het college niet beslist binnen de termijn van zes maanden volgens de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, wordt de vergunning geacht te zijn verleend.
4. De werking van de vergunning wordt opgeschort totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op het beroep is beslist. De vergunninghouder kan de voorzieningenrechter van de

rechtbank, onderscheidenlijk de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verzoeken de opschorting op te heffen.

Straks:

Artikel 12 Termijnen advies en besluit op de aanvraag

1. Het college zendt na plananalyse een afschrift van de ontvankelijke aanvraag door voor advies naar de Commissie Welstand en Monumenten.
2. De Commissie Welstand en Monumenten brengt binnen vier weken na ontvangst van de adviesvraag schriftelijk advies uit aan het college.
3. De vergunning wordt geacht te zijn verleend indien het college:
  - a. niet beslist binnen zes weken in geval het een aanvraag betreft die betrekking heeft op een licht bouwvergunningplichtig bouwwerk als bedoeld in de Woningwet;
  - b. niet beslist binnen twaalf weken in geval het een aanvraag betreft die betrekking heeft op een regulier bouwvergunningplichtig bouwwerk als bedoeld in de Woningwet.
4. Het college kan de in het derde lid onder b bedoelde termijn met zes weken verdagen.
5. Het college kan de aanvraag aanhouden indien:
  - a. de aanvraag betrekking heeft op een bouwwerk waarvoor op de aanvraag voor een bouwvergunning de situatie als bedoeld in het derde lid tweede volzin van artikel 46 Woningwet van toepassing is.
  - b. de aanvraag betrekking heeft op een bouwwerk waarvoor op de beslissing op de aanvraag voor een bouwvergunning op grond van bepalingen van de Woningwet wordt aangehouden.
6. De werking van de vergunning wordt opgeschort totdat de bezwaar- of beroepstermijn is verstreken of, indien bezwaar op beroep is ingesteld, daar op is beslist. De vergunninghouder kan de voorzieningenrechter van de rechtbank, onderscheidenlijk de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verzoeken de opschorting op te heffen.

Nu:

Artikel 16 Schadevergoeding

1. Indien en voor zover blijkt dat de aanvrager ten gevolge van:
  - a. de weigering van het college een vergunning als bedoeld in artikel 10 te verlenen;
  - b. voorschriften door het college verbonden aan een vergunning als bedoeld in artikel 10, schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven, kent het college hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.
2. Voor de behandeling van het verzoek als bedoeld in lid 1 zijn de bepalingen van de Procedureverordening planschadevergoeding 2005 ter regeling van de procedure bij toepassing van artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening van overeenkomstige toepassing.

Straks:

Artikel 16 Schadevergoeding

1. Indien en voor zover blijkt dat de aanvrager ten gevolge van:
  - a. de weigering van het college een vergunning als bedoeld in artikel 10 te verlenen;
  - b. voorschriften door het college verbonden aan een vergunning als bedoeld in artikel 10, schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven, kent het college hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.
2. Voor de behandeling van het verzoek als bedoeld in het eerste lid zijn de bepalingen van de Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008 van toepassing.

Nu:

Artikel 20 Overgangsbepalingen

1. De op grond van de in artikel 19 genoemde verordening geregistreerde gemeentelijke monumenten worden geacht aangewezen en geregistreerd te zijn overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.

3. Verzoeken om aanwijzing tot gemeentelijk monument en aanvragen om een vergunning, waarop nog geen besluit is genomen en die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van deze verordening worden afgehandeld met inachtneming van de in artikel 19 genoemde verordening.

Straks:

Artikel 20 Overgangsbepalingen

1. De op grond van de in artikel 19 genoemde verordening geregistreerde gemeentelijke monumenten worden geacht aangewezen en geregistreerd te zijn overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.
2. Verzoeken om aanwijzing tot gemeentelijk monument en aanvragen om een vergunning, waarop nog geen besluit is genomen en die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van deze verordening worden afgehandeld met inachtneming van de in artikel 19 genoemde verordening.
3. Aanvragen voor een vergunning als bedoeld in artikel 10 die zijn ingediend voor de datum van inwerkingtreding van de Verordening tot wijziging van de Monumentenverordening 2006 worden afgehandeld overeenkomstig de tekst van deze Verordening zoals die luidde voor die datum.

Toelichting Nu:

Artikel 3

Lid 1

Bij toepassing wordt uitgegaan van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht. Zo is de definitie van aanvrager bepaald in artikel 1:3 Awb en zijn aparte regels voor het horen van de aanvrager en andere belanghebbenden niet als artikel of lid opgenomen. Bij besluitvorming worden de belangen van de rechthebbende in de afweging betrokken.

Deze regeling bevat geen voorschriften voor bescherming gedurende de aanwijzingsprocedure, zoals de Monumentenwet 1988 die kent voor rijksmonumenten. De landelijke praktijk rondom de zogenaamde voorbescherming heeft aangetoond dat de termijnen ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling te zeer vertraging kunnen oplopen. Verwezen wordt naar de spoedprocedure volgens artikel 3, lid 3, die zowel voorziet in beschermende maatregelen als in de reguliere voortgang van ruimtelijke ontwikkeling.

Wanneer een pand wordt aangewezen, valt ook het interieur onder de werking van de verordening. Andere zaken die zich op het perceel van het monument bevinden, zoals bijgebouwen, tuininrichting, bomen en dergelijke moeten expliciet worden aangegeven, willen zij onder de bescherming vallen.

Lid 3

Uitgangspunt van deze verordening is de mogelijkheid om (cultuur-)historisch waardevolle panden te beschermen. Het aanwijzen van een monument tot een beschermd gemeentelijk monument verloopt volgens een zorgvuldige procedure, vraagt veel tijd en kan volgens artikel 4 zes maanden duren. Binnen deze termijn is het theoretisch mogelijk dat een nog niet beschermd monument dreigt te verdwijnen of anderszins wordt bedreigd als bijvoorbeeld een bouwvergunning niet kan worden geweigerd. Standaard is dat advies wordt gevraagd aan de Commissie Welstand en Monumenten. Ook bij spoedeisende gevallen zal eerst worden geprobeerd binnen de termijn van artikel 4 lid 1 de CWM om advies te vragen. Slechts in een uitzonderlijk geval als er echt geen tijd meer is voor het vragen van advies kan het college besluiten dat het vragen van advies achterwege blijft.

Artikel 10 Vergunning

Er is geen toelichting.

Artikel 11

Lid 1

Door de wijze van inrichting van de ambtelijke organisatie en vlotte afhandeling van de vergunningaanvraag is gebruik van het aanvraagformulier voorgeschreven.

Van de in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde bevoegdheid om de aanvraag wegens onvolledigheid niet te behandelen, kan slechts gebruik worden gemaakt indien de aanvrager binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen. De door het college ingevolge dat artikel te stellen termijn bedraagt ten hoogste vier weken. De te stellen termijn van vier weken ten behoeve van aanvulling van de aanvraag correspondeert met het bepaalde in de Woningwet voor soortgelijke gevallen.

Volgens de bepalingen van de Awb kan het college ten behoeve van de besluitvorming elke informatie vragen die het nodig acht voor besluitvorming. Om inzicht te krijgen in de cultuurhistorische waarde van het monument of bedreiging daarvan zal vaak specifieke informatie gewenst zijn, zoals bouwhistorische gegevens. Het college vermeldt daarbij dat het bouwhistorische onderzoek door een ter zake deskundige moet worden uitgevoerd. De gemeente kan verzoeken aan te geven welke persoon of instantie gevraagd zal worden het onderzoek te verrichten om te kunnen bepalen of deze voldoende gekwalificeerd wordt geacht.

Lid 2

De bepalingen volgens afdeling 3.4 Awb voorzien in een uniforme voorbereidingsprocedure.

Lid 3

Voor de behandeling van aanvragen is de procedure van Algemene wet bestuursrecht leidend. Zo zal eerst een ontwerpbesluit worden opgesteld, dat ter inzage wordt gelegd en waarbij het mogelijk is gedurende zes weken zienswijzen naar voren te brengen.

Artikel 12

Lid 1

Een ontvankelijke aanvraag kan niet onverwijld worden doorgezonden voor advies naar de Commissie Welstand en Monumenten. Vanwege het unieke karakter van het monument is ambtelijke voorbereidingstijd nodig voor plananalyse en mogelijk voor waardestelling.

Lid 2

Aangesloten is bij de termijn genoemd in de Verordening Commissie Welstand en Monumenten. Wanneer de Commissie Welstand en Monumenten niet tijdig kan adviseren, kan het college besluiten zonder advies een beslissing te nemen of besluiten om het later uitgebrachte advies toch in hun overwegingen te betrekken.

Lid 3

Het uiteindelijk besluit zal moeten zijn genomen binnen de termijn van zes maanden volgens artikel 3:18 van de Algemene wet bestuursrecht. Hierin is 6 weken voor zienswijzen op het ontwerpbesluit opgenomen.

Om bij uitvoering van de wettelijke taken verwarring te voorkomen, is ervoor gekozen aan te sluiten bij de systematiek van artikel 16, lid 5 Monumentenwet 1988. Bij niet tijdig beslissen wordt de vergunning rechtens verleend. Voor gemeentelijke monumenten bestaat geen aanhoudingsmogelijkheid (art 54 Woningwet).

Aangezien de Woningwet een hogere status heeft dan de plaatselijke verordening, kan de situatie ontstaan dat de bouwvergunning moet worden geweigerd (art. 44 sub e Woningwet) of zonder tijdige beslissing van het college van rechtswege moet worden verleend. Er kan dan toch geen gebruik worden gemaakt van de bouwvergunning zonder dat de monumentenvergunning is verleend. Het is daarom aan te raden een afweging te maken en te adviseren de bouwaanvraag op een later tijdstip in te dienen.

Voor complexe aanvragen kan de beoordelingstermijn krap zijn. Het is aan te bevelen in die gevallen voorafgaand aan de indiening van de aanvraag gebruik te maken van de mogelijkheid een schetsplan in te dienen om de haalbaarheid van het plan te kunnen inschatten.

Lid 4

Zie ook artikel 11 lid 2.

De opschortende werking voorkomt dat werkzaamheden worden gestart die de oude staat voorgoed verloren doen gaan.

Tegen het definitieve besluit is beroep mogelijk voor de aanvrager en belanghebbenden die tijdig een zienswijze naar voren hebben gebracht of voor belanghebbenden die een goede reden hebben gehad geen zienswijzen in te brengen (Awb art 6:13).

Artikel 16

Dit artikel verzekert de mogelijkheid voor overleg door de voorgeschreven administratieve voorprocedure. Door de verbinding met artikel 49 van de WRO ontstaat de samenhang tussen monumenten en ruimtelijke ordening.

Eventuele schade treedt pas op als voor bepaalde activiteiten geen of niet de gewenste vergunning is verleend. De aanwijzing op zich zal in principe niets veranderen voor wat betreft het gebruik van het monument. Daarom is het aanwijzen, wijzigen of intrekken van de aanwijzing niet opgenomen in dit artikel.

Toelichting Straks:

Artikel 3

Lid 1

Bij toepassing wordt uitgegaan van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht. Zo is de definitie van aanvrager bepaald in artikel 1:3 Awb en zijn aparte regels voor het horen van de aanvrager en andere belanghebbenden niet als artikel of lid opgenomen. Bij besluitvorming worden de belangen van de rechthebbende in de afweging betrokken.

Deze regeling bevat geen voorschriften voor bescherming gedurende de aanwijzingsprocedure, zoals de Monumentenwet 1988 die kent voor rijksmonumenten. De landelijke praktijk rondom de zogenaamde voorbescherming heeft aangetoond dat de termijnen ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling te zeer vertraging kunnen oplopen. Verwezen wordt naar de spoedprocedure volgens artikel 3a.

Wanneer een pand wordt aangewezen, valt ook het interieur onder de werking van de verordening. Andere zaken die zich op het perceel van het monument bevinden, zoals bijgebouwen, tuinrichting, bomen en dergelijke moeten expliciet worden aangegeven, willen zij onder de bescherming vallen.

Lid 3

Uitgangspunt van deze verordening is de mogelijkheid om (cultuur-)historisch waardevolle panden te beschermen. Het aanwijzen van een monument tot een beschermd gemeentelijk monument verloopt volgens een zorgvuldige procedure, vraagt veel tijd en kan volgens artikel 4 zes maanden duren. Binnen deze termijn is het theoretisch mogelijk dat een nog niet beschermd monument dreigt te verdwijnen of anderszins wordt bedreigd als bijvoorbeeld een bouwvergunning niet kan worden geweigerd. Standaard is dat advies wordt gevraagd aan de Commissie Welstand en Monumenten. Ook bij spoedeisende gevallen zal eerst worden geprobeerd binnen de termijn van artikel 4 lid 1 de CWM om advies te vragen. Slechts in een uitzonderlijk geval als er echt geen tijd meer is voor het vragen van advies kan het college besluiten dat het vragen van advies achterwege blijft. Dan wordt de spoedprocedure overeenkomstig artikel 3a gevolgd.

Artikel 3a spoedprocedure tot aanwijzing gemeentelijk monument

De spoedprocedure kan in situaties, welke ernstige gevolgen hebben voor de monumentale waarden van het betreffende object, bewerkstelligen dat binnen korte tijd de verbodsbepalingen van de verordening van toepassing zijn door versnelde aanwijzing van het pand als beschermd gemeentelijk monument.

Hierbij moet er sprake zijn van directe dreiging van het verloren gaan van cultuurhistorische waarden door sloop of verbouw. Dit kan blijken doordat er sloop- en/of bouwvergunningen zijn aangevraagd. Ook kan er sprake zijn van illegale sloop- en bouwactiviteiten, waardoor het noodzakelijk is de spoedprocedure in te zetten om erger te voorkomen.

Als deze spoedprocedure wordt gehanteerd dan zal op basis van zwaarwichtige redenen aan de burger uitgelegd moeten kunnen worden waarom de procedure is gevolgd. Het college is het bevoegd gezag om de spoedprocedure in te zetten.

Artikel 10 Vergunning

Het tweede lid van artikel 10 biedt de mogelijkheid om vrijstelling van de vergunningplicht in te voeren voor bepaalde door het college nader te bepalen gevallen. Deze mogelijkheid is opgenomen om het voor eigenaren makkelijker te maken om eenvoudige wijzigingen, waarbij de monumentale waarden van het bouwwerk niet in het geding zijn, door te voeren.

De nadere regels kunnen zowel betrekking hebben op de gevallen waarin er een vrijstellign wordt gegeven als op de procedure die gevolgd moet worden om tot vrijstelling te kunnen komen.

Artikel 11

Voor de vlotte afhandeling van de vergunningaanvraag is gebruik van het aanvraagformulier voorgeschreven.

Van de in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde bevoegdheid om de aanvraag wegens onvolledigheid niet te behandelen, kan slechts gebruik worden gemaakt indien de aanvrager binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag in de gelegenheid is gesteld de aanvraag aan te vullen. De door het college ingevolge dat artikel te stellen termijn bedraagt ten hoogste vier weken. De te stellen termijn van vier weken ten behoeve van aanvulling van de aanvraag correspondeert met het bepaalde in de Woningwet voor soortgelijke gevallen.

Volgens de bepalingen van de Awb kan het college ten behoeve van de besluitvorming elke informatie vragen die het nodig acht voor besluitvorming. Om inzicht te krijgen in de cultuurhistorische waarde van het monument of bedreiging daarvan zal vaak specifieke informatie gewenst zijn, zoals bouwhistorische gegevens. Het college vermeldt daarbij dat het bouwhistorische onderzoek door een ter zake deskundige moet worden uitgevoerd. De gemeente kan verzoeken aan te geven welke persoon of instantie gevraagd zal worden het onderzoek te verrichten om te kunnen bepalen of deze voldoende gekwalificeerd wordt geacht.

Artikel 12

Lid 1

Een ontvankelijke aanvraag kan niet onverwijld worden doorgezonden voor advies naar de Commissie Welstand en Monumenten. Vanwege het unieke karakter van het monument is ambtelijke voorbereidingstijd nodig voor plananalyse en mogelijk voor waardestelling.

Lid 2

Vanwege de kortere beslistermijn is ook de termijn voor advies door de Commissie ingekort. Wanneer de Commissie Welstand en Monumenten niet tijdig kan adviseren, kan het college besluiten zonder advies een beslissing te nemen of besluiten om het later uitgebrachte advies toch in hun overwegingen te betrekken.

Lid 3

Met de termijn voor behandeling van aanvragen is aangesloten bij de termijnen die gelden voor bouwvergunningen. Bij niet tijdig beslissen wordt de vergunning rehtens verleend. Voor gemeentelijke monumenten bestaat geen aanhoudingsmogelijkheid op grond van de Woningwet. Dit leidt tot ongewenste situaties, waarbij op een monumentenvergunningsaanvraag beslist moet worden terwijl de bouwvergunning nog aangehouden wordt. Door in de verordening de aanhoudingsplicht te koppelen aan de regeling in de Woningwet wordt deze ongewenste situatie voorkomen.

Lid 4

Zie lid 3. Voor complexe aanvragen (sommige reguliere bouwvergunningsplichtige bouwwerken) kan de beoordelingstermijn krap zijn. Voor die gevallen een verdagingsmogelijkheid in dit artikellid opgenomen van zes weken.

Lid 5

Zie onder lid 3. Als er vergunning is aangevraagd voor een bouwwerk waarvoor een ontheffing Wro of een aanhoudingsplicht op grond van de Woningwet aan de orde is, kan het college besluiten ook de aanvraag voor de monumentenvergunning aan te houden. Hierbij is geen expliciete termijn genoemd. In de praktijk zal de termijn gelijklopen als die van de ontheffing, of de aangehouden bouwvergunning.

Lid 6

De opschortende werking voorkomt dat werkzaamheden worden gestart die de oude staat voorgoed verloren doen gaan.

Tegen het definitieve besluit is beroep mogelijk voor de aanvrager en belanghebbenden die tijdig een zienswijze naar voren hebben gebracht of voor belanghebbenden die een goede reden hebben gehad geen zienswijzen in te brengen (Awb art 6:13).

Artikel 16

Eventuele schade treedt pas op als voor bepaalde activiteiten geen of niet de gewenste vergunning is verleend. De aanwijzing op zich zal in principe niets veranderen voor wat betreft het gebruik van het monument. Daarom is het aanwijzen, wijzigen of intrekken van de aanwijzing niet opgenomen in dit artikel. Voor het besluiten over toekenning van een schadevergoeding is de Procedureverordening van toepassing die ook geldt voor planschade ingeval van de Wet op de ruimtelijke ordening.

Juridische Zaken

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan de leden van commissie Ontwikkeling

Datum 18 november 2009
Ons kenmerk MS/JZ/2009/222306
Contactpersoon K. Roos
Doorkiesnummer 023-5114607
E-mail kroos@haarlem.nl
Bijlage(n) 3
Onderwerp wijziging Monumentenverordening 2006

Geachte leden van commissie Ontwikkeling

In de Commissie Ontwikkeling van 1 oktober 2009 is de wijziging van de Monumentenverordening 2006 aan de orde geweest.

Uit de discussie naar aanleiding van deze wijziging is gebleken dat er een raadsbrede meerderheid is voor het verder beschermen van panden die op de nominatie staan om als gemeentelijk monument te worden aangewezen. Vanuit de commissie is voorgesteld om de in de verordening aanwezige spoedprocedure te volgen als een beoogd monumentaal pand dreigt te worden gesloopt. Hierbij gaf de PvdA als suggestie om de wijze waarop gemeente Amsterdam hiermee om gaat te volgen.

In de vergadering van 1 oktober 2009 heb ik toegezegd na te willen gaan op welke wijze de zgn. voorbescherming of een te volgen spoedprocedure in de verordening kan worden opgenomen en daarbij de procedure van Amsterdam te onderzoeken. Uit dit onderzoek is gebleken dat het invoeren van een spoedprocedure de voorkeur heeft boven de zgn. voorbescherming. De reden is dat 'voorbescherming' geldt voor alle aan te wijzen monumenten, terwijl dat in de praktijk slechts voor een klein deel gewenst is en dat dit mogelijk een groot aantal gerechtelijke procedures tot gevolg heeft. De spoedprocedure is een zwaar middel, maar zal slechts in uitzonderlijke gevallen ingezet hoeven te worden. Door een goede onderbouwing van een spoedaanwijzing en motivering waarom in een specifiek geval voor een dergelijke aanwijzing gekozen wordt, kan voorkomen worden dat spoedaanwijzingen door de rechter worden vernietigd.

Het bijgaande raadsstuk, plus bijlagen zijn zodanig aangepast dat in artikel 3a een spoedprocedure is opgenomen.

2

Hiermee ben ik tegemoet gekomen aan de commissiebrede wens om extra instrumenten in de verordening in te bouwen om dreigende aantasting van monumentale waarden in een vroegtijdig stadium te kunnen voorkomen. Bovendien blijft de reeds in het eerdere voorstel opgenomen vereenvoudiging van de procedure tot verlenen van een monumentenvergunning gewoon in stand.

Daarmee acht ik een nadere behandeling in de commissie Ontwikkeling niet noodzakelijk en wil ik voorstellen het aangepaste raadsvoorstel direct in de raad van 3 december aanstaande te brengen.

Bijgevoegd zijn het aangepaste raadsstuk, de aangepaste wijzigingsverordening en de bijlage waarin de situatie van nu wordt afgezet tegen de tekst naar aanleiding van het wijzigingsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

Wethouder .....
Jan Nieuwenburg